

Ἀφ' ἡνίκαι διέφευγον
 ἐκείνη καὶ ἡ δὲ
 σταθὺς μετὰ τὴν
 καὶ Μπουρὶν' ἐξέδρε
 διὰ τὴν φθάνουσαν τὴν
 - ἡρῶν

Ελὼθ' ὡς ἔστιν Ἀθ. 11 Ιανουαρίου 1931

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ἀλλὰ μετὰ μέγαλο καὶ εὐδαίμονος ὄνομα καὶ
 ριό, εἰς τοὺς Ἐπιβάτας.

Ἀθλία εἶνε ἡ σημερινὴ ὄψις τοῦ χα-
 ρίου. Ὅλος τοῦ ὀπλοῦτος εἶνε ὀλίγη
 ψαρόβαρκες καὶ πολὺ λίγα στρέμμα-
 ἀπὸ τὰ θανάσια ἀμπέλια τοῦ καλλιερ-
 γοῦνται. Εὐτυχῶς ὁμοῦ διατηροῦνται
 ἀκόμη, καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον χρησιμο-
 ποιοῦνται καὶ πάλιν ὡς σχολή τὰ πε-
 ριόνυμα Ἀρχιγένεια Διδασκτῆρια
 μετὰ τὰ ὅποια ἐπιοικισε τὴν γεννέτειράν
 του ὁ μέγας πατριώτης καὶ μέγας ἐπι-
 στήμων Σαράντης Ἀρχιγένης ἱατρός
 τοῦ Σουλτάνου.

Διατηροῦνται ἀκόμη τὰ περικαλλῆ
 καὶ καλλιμάρμαρα κτίρια τῶν ἱστορι-
 κῶν τούτων διδασκτῆριων τὰ ὅποια ἐ-
 ζησαν ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον ἐβδομηκον-
 ταετίαν.

Κατὰ τὴν μακράν αὐτὴν σταδιοδρο-
 μίαν τῶν τῶν Ἀρχιγένων ὑπῆρξαν ὁ τη-
 λαυγῆς φάσμα ὁ ἀσπασμὸς τοῦ ἑλληνικόν
 φῶς εἰς ἑκατὸν χιλιάδας τῆς Θράκης καὶ
 ἓνα τεσσάρων ἀνεμωμένων ἐργαστήριον
 μέσα εἰς τὸ ὑποπύλον ἐκφυλαττεῖτο ἐπὶ
 70 ἔτη τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα. Εἶνε κτι-
 σμένον ὁλοκλήρως ἐκ τοῦ χυδαίου δυτικῶς
 καὶ ἀπὸ τῆς ἐξ ἡμῶν Ἑλλάδος βορρῆς
 μάρτυρες τοῦ ἑλληνικοῦ παρελθόντος τῆς
 χώρας.

Εἰμποροὶ καὶ ἀπὸ τῶν νῶν ἐκτουρκί-
 σουν τὸ συμπᾶν εἰσποροῦν νὰ ἀλλάξουν
 τὰ ἑλληνικὰ ὀνόματα τῶν Θρακικῶν
 πόλεων καὶ χωρίων (οἱ Ἐπιβάται ὀνο-
 μάζονται σήμερον Πηγάτος). Ἐφ' ὅσον
 ὁμοῦ διατηροῦνται κτίρια ὡς τὰ Ἀρχι-
 γένεια καὶ ὁ ναὸς τῆς Ἀγ. Παρασκευῆς
 τῶν Ἐπιβατῶν ὁ ὁποῖος ὑψοῦται ἐπὶ τοῦ
 λόφου ἐφ' οὗ ἄλλοτε ὁ πύργος τοῦ Βυ-
 ζαντινοῦ σιρατηγοῦ Ἀλεξίου Ἀποκαύ-
 κου, ὁ ἐκτουρκισμὸς τῆς Θράκης δὲν θὰ
 εἶνε πλήρης.

Τὰ κτίρια αὐτὰ καὶ ἂν ἀκόμη σωρια-
 σθοῦν εἰς ἐρείπια θὰ εἶνε οἱ βοβοὶ
 ἀλλ' ἀψευδεις μάρτυρες τοῦ παρελθόν-
 τος τῆς χώρας, ἡ δὲ γύρω τῶν Θρακι-
 κῶν πόλεων καὶ χωρίων ἐρήμωσις θὰ
 μαρτυρῇ ὅτι δὲν ἐκρίζονται ἀπὸ τὰς
 ἐστίας τῶν ἀτιμωρητῶν οἱ πληθυσμοί.

Ἐξακολουθοῦμε τὴν πορεία μας πρὸς
 δυσμάς.

Ὁ δρόμος ἐπὶ τοῦ ὁποίου κυλῆται τὸ
 αὐτοκίνητό μας εἶνε ἐξόχως μαγευτικὸς.
 Δεξιὰ μας κάμποι κατακόκκινοι ὄχι ἀπὸ
 τὰ πολλὰ ἄνθη ἀλλὰ ἀπὸ τὰ κόκκινα
 ἀγριοχόρτα καὶ θάμνους, καὶ τὰ
 κλήματα τῶν ἀκαλλιεργῶν ἀμπελιῶν,
 ἐνῶ ἀριστερὰ μας ἐκτείνεται καταγά-
 λανη καὶ γαληνεμένη ἡ θάλασσα τῆς
 Προποντιδος ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ ἔχει
 ὑποστῇ τὴν τραγικὴν μοῖραν τῶν ἐρη-
 μωθεισῶν ἀκτῶν τῆς. Γιὰ τὴν δὲν διακρί-
 νω πούθενά οὔτε ἓνα καπνὸν βαποριοῦ
 οὔτε ἓνα ἄσπρο πανὶ μπρατσέρας σὰν
 ἄλλοτε.

— Οἱ κάτοικοι,
τῆς Μηχανιώνας,
μᾶς εἶπεν ὁ κ.
Βουλγαράκης, ἔφυ-
γαν ἀπὸ τὴν παλαιὰ
πατρίδα των στὰς
29 Αὐγούστου τοῦ
1922, ἡμερομηνία
ποῦ εἶνε χαραγμέ-
νη βαθειὰ στὴν
καρδιά ὅλων μας,
καὶ κατέφυγαν
στοὺς Ἐπιβάτας τῆς Θράκης. Ἐκεῖ-
θεν, τὴν 5ην Ὀκτωβρίου τοῦ ἰδίου
ἔτους, μπαράρανε γιὰ τὴν Αἰδηψό,
ὅπου ἀρέμειναν ὀκτὼ ὁλοκλήρους
μῆνας, ἀπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς προσωρι-
νότητος ὅμως, γιατί εἶχαν τὴν γνώμη
ὅτι «πολὺ γρήγορα» θὰ ἐπιστρέψουν
στὴν πατρίδα. Ἀφοῦ εἶδαν ὅτι τὰ
πράγματα δὲν πηγαινάν ὅπως εἶχαν
ὑπολογίσει αὐτοί, καὶ ἐπειδὴ ἔβλεπαν
ὅτι ἡ ἐν Αἰδηψῷ μόνιμος ἐγκατάστα-
σις των ἦτο ἀδύνατος διὰ διαφορὰ
λόγων, ἐπετάθησαν εἰς τὸ ὑπονοή-
σαν Προνόμιον καὶ σὲ μένα. Ἐνηργη-
σαμε μασὺ μὲ τὸν ἀείμνηστον συμπα-
τῆρά μας καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου
Ἀθηνῶν Εὐαγγελίδη καὶ διετάχθη ἡ
ἀρμοδία ὑπηρεσία νὰ ἐγκρίνη τὴν εἰς
Μακεδονίαν ἐγκατάστασίν των.

Φ 57 1932
14 Δεκ. 'Ε
Τὸ

ἀλλὰ μετὰ μεγάλο καὶ ἔνδοξο ὄνομα χω-
ριό, εἰς τοὺς Ἐπιβάτας.

Ἀθλία εἶνε ἡ σημερινὴ ὄψις τοῦ χω-
ρίου. Ὅλος τοῦ ὁ πλοῦτος εἶνε ὀλίγες
ψαρόβαρκες καὶ πολὺ λίγα στρέμματα
ἀπὸ τὰ θαυμάσια ἀμπέλια τοῦ καλλιερ-
γοῦνται. Εὐτυχῶς ὅμως διατηροῦνται
ἀκόμη, καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον χρησιμο-
ποιῦνται καὶ πάλιν ὡς σχολή τὰ πε-
ριώνυμα Ἀρχιγένεια Διδασκτῆρια
μετὰ τὰ ὁποῖα ἐπροίκισε τὴν γεννέτειράν
τοῦ ὁ μέγας πατριώτης καὶ μέγας ἐπι-
στήμων Σαράντης Ἀρχιγένης ἱατρός
τοῦ Σουλτάνου.

Διατηροῦνται ἀκόμη τὰ περικαλλῆ
καὶ καλλιμάρμαρα κτίρια τῶν ἱστορι-
κῶν τούτων διδασκτῶν τὰ ὁποῖα ἔ-
ζησαν ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον ἑβδομηκον-
ταετίαν.

Κατὰ τὴν μακρὰν αὐτὴν σταδιοδρο-
μίαν των τὰ Ἀρχιγένεια ὑπῆρξαν ὁ τη-
λεπὴς φάρος ὁ σκορπίζων τὸ ἑλληνικὸν
εἰς πᾶσαν γωνίαν τῆς Θράκης καὶ
τὰ τεράστια θεματικὰ ἐργαστήρια
μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἐσφυρηλατεῖτο ἐπὶ
τὴν ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμός. Εἶνε κτι-
σθέντα ὀλίγον ἔξω τοῦ χωρίου δυτικῶς
καὶ ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς Ἐγνατίας βωβοὶ
μάρτυρες τοῦ ἑλληνικοῦ παρελθόντος τῆς
χώρας.

Εἰμποροῦν οἱ Τοῦρκοι νὰ ἐκτουρκί-
σουν τὸ σύμπαν, εἰμποροῦν νὰ ἀλλάξουν
τὰ ἑλληνικά ὀνόματα τῶν Θρακικῶν
πόλεων καὶ χωρίων (οἱ Ἐπιβάται ὀνο-
μάζονται σήμερον Πηγκάτος). Ἐφ' ὅσον
ὅμως διατηροῦνται κτίρια ὡς τὰ Ἀρχι-
γένεια καὶ ὁ ναὸς τῆς Ἀγ. Παρασκευῆς
τῶν Ἐπιβατῶν ὁ ὁποῖος ὑφύεται ἐπὶ τοῦ
λόφου ἐφ' οὗ ἄλλοτε ὁ πύργος τοῦ Βυ-
ζαντινοῦ στρατηγοῦ Ἀλεξίου Ἀποκαύ-
κου, ὁ ἐκτουρκισμὸς τῆς Θράκης δὲν θὰ
εἶνε πλήρης.

Τὰ κτίρια αὐτὰ καὶ ἂν ἀκόμη σωρια-
σθοῦν εἰς ἑρείπια θὰ εἶνε οἱ βωβοὶ
ἀλλ' ἀψευδεῖς μάρτυρες τοῦ παρελθόν-
τος τῆς χώρας, ἡ δὲ γύρω τῶν Θρακι-
κῶν πόλεων καὶ χωρίων ἐρήμωσις θὰ
μαρτυρῇ ὅτι δὲν ἐκρίζονται ἀπὸ τὰς
ἐστίαις των ἀτιμωρητὶ οἱ πληθυσμοί.